A°. 1856. N°. 4.

VRIJDAG 4 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

NATIONALE MILITIE.

KLASSE VAN 1856.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Utrecht,

Gezien de aanschrijving van den Heer Commissaris des Konings in de Provincie Utrecht, van den 2. November jl. No. 7, N. M. en S. (Provinciaal blad van Utrecht No. 88.);

Brengen ter kennis der belanghebbenden, dat de manschappen, welke voor zich zelve bij de Nationale Militie zijn dienende, en door het overlijden van eenen Vader of eene Moeder, wedawe zijnde, (daaronder begrepen Stief-vader of Stief-moeder of door het overlijden van Broeder of Broeders, of eindelijk door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen, regt op vrijstelling hebben verkregen, en uit dien hoofde hun ontslag mogten verlangen, dat zij gehouden zullen zijn zich daartoe vóór den 5. Januarij des volgenden jaars, in geschrifte met overlegging der noodige bewijsstukken, zoo als die bij art. 91 of 94 der wet van 8 Januarij 1817, of bij die van 27 April 1820, gevorderd worden, aan het Plaatselijk bestuur te adresseren, tot welk einde, te rekenen van heden, dagelijks (de invallende zon- en kerkelijke feestdagen uitgezonderd), van des morgens *tien* tot des middags *een ure*, aan het Militair Bureau ten Stadhuize zal worden zitting gehouden: — en dat tot deze aanvrage even als de manschappen zelve, ook hunne ouders, voogden, curators en gemagtigden zijn bevoegd, alsmede dat de zoodanigen, die de hierboven bedoelde vrijstelling n in jaren, het loopende voorafgaande, hebben verkregen, dezelve ook nu nog kunnen doen gelden, mits zij ook in het laatst voorleden jaar zijn ingediend geweest, doch als toen uit hoofde van eene te late ontvangst, of wel omdat de bewijsstukken niet in behoorlijke orde bevonden waren, hebben moeten worden afgewezen.

Wordende voorts ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat het register van inschrijving voor de Nationale Militie over de klasse van 1856, zal geopend worden op *Woensdag* den 2 *Januarij* aanstaande, en dat tot de inschrijving zitting zal worden gehouden aan het Militair Bureau ten stadhuize, in de navolgende orde, als: voor

De personen, woonachtig in de

Wijk	A.	op	*Maandag*	den	7	*Januarij*	1856.
„	B.	„	*Dingsdag*	„	8	„	„
„	C	„	*Woensdag*	„	9	„	„
Wijken	D. & E.	„	*Donderdag*	„	10	„	„
„	F. & G.	„	*Vrijdag*	„	11	„	„
Wijk	H	„	*Zaturdag*	„	12	„	„
Wijken	I. & K.	„	*Maandag*	„	14	„	„
„	L. & M.	„	*Dingsdag*	„	15	„	„

dagelijks van des morgens 10 tot des middags te 2 ure.

Dat in deze inschrijving begrepen zijn alle jongelingen, welke hun *negentiende jaar* zijn ingetreden, en derhalve al diegenen, welke in den loop des jaars 1837, zijn geboren, benevens diegenen, die hun vast verblijf binnen dit Rijk hebben gevestigd, en als ingezetenen moeten worden beschouwd, voor zoo verre zij geboren zijn in een der vijf jaren, welke bij deze ligting in aanmerking komen, dat is, in de jaren 1833, 1834, 1835, 1836 en 1837, welke alzoo vallen in de termen van art. 6 der wet van 27 April 1820, (Staatsblad No. 11).

Dat het register van inschrijving op den 20. Januarij 1856, zal worden gesloten, en alle personen, die zich nog mogten aanmelden, of ontdekt worden, vóór den 28. daaraanvolgende, (wanneer het register finaal zal worden gesloten) zullen worden ingeschreven onder de naamteekening van het Hoofd van het Stedelijk Bestuur, doch tevens zullen vervallen in eene boete van niet minder dan *ƒ* 5.— en niet meer dan *ƒ* 100.— en ingeval van onvermogen, met eene gevangenis van *vier dagen* tot *zes weken* worden gestraft.

Dat al de hiervoor bedoelde jongelingen zonder onderscheid, welke redenen tot vrijstelling zij ook zouden vermeenen te hebben, en of zij zich tegenwoordig, of afwezend bevinden, verpligt zijn zich te doen inschrijven, terwijl ouders, voogden of regenten verpligt zijn, de belangen van hunne kinderen of pupillen te behartigen, en alzoo zich te vrijwaren tegen de boeten of straffen bij de wet bepaald.

Burgemeester en Wethouders achten het tevens noodig meer bijzonder bij deze bekend te maken, dat zij, die in het aanstaande jaar 1856, in de termen van inschrijving vallen, en hun beroep van de buitenlandsche zeevaart maken, in tijd van vrede regt hebben op eene jaarlijksche vrijstelling van de dienst der Nationale Militie, waarvóór echter alléén de zoodanigen worden gehouden, die aan boord van eenig koopvaardij of ter walvischvangst uitgerust schip, ten minste gedaren le de *twee laatste jaren vóór* hunne inschrijving tot de Nationale Militie, dat beroep werkelijk uitgeoefend hebben en nog uitoefenen, zoo mede de kweekelingen op de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam, mits zij voldoende bewijzen dat zij *na* hunne aanneming bij die school, eene buitenlandsche zeereis hebben gedaan, en dat zij, den tijd welke zij elders op zee hebben doorgebragt mede gerekend, twee jaren onafgebroken in dezelve school als kweekelingen hebben ingewoond; — wordende ouders of voogden van zoodanige jongelingen, geboren in het jaar 1837, bij deze opzettelijk hunne verpligting herinnerd, om hunne zonen of pupillen op plaats en tijd hierboven genoemd voor de Militie te doen inschrijven, alwaar de belanghebbenden tevens mededeelingen zullen kunnen ontvangen van hetgeen, te dezen aanzien zoo nu, als in volgende jaren, zal behooren te worden verrigt, om de toepassing der daaraan verbondene jaarlijksche vrijstelling te kunnen genieten.

Dat wijders de inschrijving geschiedt volgens extracten uit de geboorte registers, welke extracten reeds aan het meergemelde Militair Bureau, bij de inschrijving zullen voorhanden zijn, voor die personen, welker te dezer stede geboren zijn; — terwijl de zoodanigen welke elders, doch binnen dit Rijk zijn geboren, zich in den loop dezer maand zullen kunnen vervoegen aan het voorsz Bureau, opdat men in tijds aanvragen zou kunnen doen, om de geboorte extracten van zoodanige personen.

Wordende de belanghebbenden voorts aangemaand, om de boven bedoelde tijdsbepalingen naauwkeurig in acht te nemen, zoo mede om bij de aangifte mede te brengen, eene schriftelijke opgave van de woonplaats, met aanduiding van de wijk en het huisnommer.

Burgemeester en Wethouders voornoemd brengen eindelijk ter kennis der ingezetenen, dat diegenen, welke genegen zijn, zich als *vrijwilligers* aan te bieden, zich vóór of op den 20. Januarij 1856, kunnen aanmelden, aan het meergemelde Militair Bureau ten Stadhuize, en dat zij voor zoodanige vrijwillige verbindtenis na hunne toewijzing aan eenig korps, zullen genieten *eene premie van dertig gulden*, terwijl zoodanige vrijwilligers niet langer behoeven te dienen, dan de gewone lotelingen; wordende als vrijwilligers toegelaten zij die ongehuwd zijn, hun 19e jaar zijn ingetreden en hun 30e nog niet hebben volbragt, ten ware zij reeds in dienst der armee hadden gestaan, in welk geval zij tot den ouderdom van 35 jaren worden toegelaten.

Utrecht den 6. December 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
N. P. J. KIEN,
Ter ordonnantie van dezelven
H. G. RÖMER.

UTRECHT 4 Januarij.

Eene *telegrafische tijding* uit Berlijn van gister meldt, dat de Russ. generaals *Bebutoff* en *Murawieff* de bewoners van Imeretie, Guriel en Mingrelie te wapen hebben geroepen, om den strijd tegen de vijanden van het kruis te helpen voeren. Het blijkt hieruit, dat Rusland den oorlog er met ijver wil volhouden, en dat het dus hoogst noodig wordt, dat ook de Westmagten hunne aandacht meer vestigen op de gebeurtenissen in Klein-Azië, waar ook hooge belangen in 't spel zijn.

Het blijkt evenwel uit de laatste tijdingen uit Klein Azië, dat Turkijë werkelijk ernstig er aan denkt, den krijg in die streken met meer kracht op te vatten. Behalve de tijding van den val van Kars, heeft het berigt, dat *Omer-Pacha* werkelijk genoodzaakt is geweest, weder op Soukoum Kalé terug te trekken, algemeene ontevredenheid gewekt in de hoofdstad van Turkije.

Omer-Pacha heeft veel van zijn naam en van zijne vrienden verloren, nu het gebleken is, hoe ondoordacht zijn plan is geweest, om, door op Kutaïs te trekken, Kars te willen redden. Gebleken is het toch uit den loop der gebeurtenissen, dat de Turksche opperbevelhebber een misslag heeft begaan en men behoefde niet alleen in Turkije te wezen, om zulk een misslag een generaal niet zeer hoog aan te rekenen. Er is dan ook te Konstantinopel een groote krijgsraad gehouden, waaraan al de daar aanwezige Pacha's en de Fransche generaal *Larchey*, de Engelsche generaal *Mansfield* en de Sardinische kolonel *della Torre* hebben deel genomen. Daarin is het gedrag van *Omer* ten sterkste gelaakt en met algemeene stemmen besloten hem het opperbevel over het leger, dat Klein-Azië moet beschermen, niet op te dragen. Daarentegen is *Mouklis Pacha*, de zoon van prins *Sturdza*, die in den krijgsraad het heftigst *Omer Pacha* heeft gegispt, belast naar Soukoum Kalé te gaan, ten einde met 10,000 man van het leger van *Omer* zich naar Trapezunt in te schepen, en bij Erzerum eene voldoende krijgsmagt bijeen te brengen, welke onder het opperbevel zal gesteld worden van *Ismaël Pacha*, die aan den Donau naam gemaakt heeft, als goed bevelhebber.

Te Erzerum vreesde men werkelijk een aanval der Russen en vele inwoners hadden de stad reeds verlaten. Van het oorlogstooneel verneemt men nog dat bij Kertsch 65 Eng.-Turksche ruiters, die onder kapitein *Sherwoold* uit waren gerukt, om proviand op te koopen, werkelijk door de Russen in eene hinderlaag zijn gelokt. Van de ruiters hadden zich slechts 20 weten te redden; de overigen waren gesneuveld of gevangen genomen. De kapitein was gedood. — Uit de Krim waren vele hoofdofficieren naar Parijs op weg, om er aan een krijgsraad deel te nemen, waarin maarschalk *Pélissier* door zijn chef van den staf, gen. *Martimpreij* zou vertegenwoordigd worden. — De afschaffing der slavernij in de Turksche staten dreigde ongeregeldheden uit te lokken, vooral onder de Arabieren. De slavernij is geheel inheemsch in die streken en wordt er trouwens op geheel andere, meer menschelijke wijze toegepast, als bijv. in Amerika.

Om bij Turkije niet achter te staan heeft Rusland den boeren in Polen 't regt verleend eigendommen te bezitten. De lijfeigenschap zal door eene jaarlijksche betaling van hoofdgeld vervangen worden. Voor de uitvoering van dien maatregel zijn 3 jaren gesteld.

Blijkt het uit de verschillende berigten van het oorlogstooneel, dat er nog weinig aan vrede te denken valt, we verwijzen, voor wat de diplomatiesche onderhandelingen betreft, naar Berlijn en Londen, waar men nadere bijzonderheden zal vinden, omtrent de Russ. cirkulaire van 22 Dec. en de wijze, waarop die door het half officieel orgaan van Engeland wordt beoordeeld. De vergelijking er van laten wij aan onze lezers er hier slechts bijvoegende, dat wij voor ons weinig op een goeden uitslag van de pogingen in 't belang van den vrede durven hopen, hoezeer de diplomatie er zich ook voor beijvert.

Uit N. Amerika meldt men, dat bij de laatste, de 64. stemming voor een president van het kongres, de heer *Banks* 105, *Fuller* 38 en *Richardson* 73 stemmen had. — Het kabinet had thans, zeker wel wat laat, zich krachtig in eene proklamatie tegen den uitslag der expeditie van kolonel *Walker* in Nicaragua verklaard, die daar intusschen het bestuur in handen heeft, gelijk men weet.

— Bij besluit heeft Z. M. tot adsistent bij het natuurkundig kabinet der hoogeschool te Leyden benoemd den heer *J. Bosscha.*

— Aan *Alexander v. Humboldt* is den 1. Jan. door eene deputatie uit den gemeenteraad het eereburgerschap van Berlijn opgedragen.

— Bij den Burgemeester der stad Leiden, is namens Z. K. H. den Prins van Oranje ontvangen de som van *ƒ* 100, ten behoeve van het Werkhuis.

— Zaturdag middag, ten 2 ure, zal er bij de Hoogen Raad der Nederlanden eene plegtige openbare algemeene vergadering plaats hebben, tot het installeren van de nieuw benoemde leden in dat hoogste regterlijk kollegie. De orde der advokaten en de prokureurs bij dien Raad zijn uitgenoodigd die vergadering bij te wonen.

— Tot militaire leden van de militie-raden in de onderscheidene militie-distrikten, voor de ligting van het jaar 1856, zijn door Z. M. benoemd, onder anderen: te Utrecht de luit.-kol. *v. Mansvelt;* te Leiden de maj. *Slass;* te Haarlem de maj. *Scharten;* te Alkmaar de luit.-kol. *Brouerius van Nidek;* te Amsterdam de majoor *van Hoeij Schilthouwer;* te 's Gravenhage de luit.-kol. *Knil van Trojen.*

— De direktie der Ned. Bank deelt, onder dagteekening van 31 Dec. jl., de volgende opgave mede; naar aanleiding van het kon. besluit van 9 Junij 1852 (Staatsb. nº. 124.) Omloopende bankbilletten *f* 89,265,750.—, saldo's van Rekeningen-kour. *f* 29,712,122.29⁵, en Munt en Muntmateriaal *f* 81,711,938.53⁵.

— Z. M. heeft een besluit van den Gemeenteraad van Maastricht, waarbij de verordening is aangenomen voor het openen en sluiten der poorten van die vesting, vernietigd, op grond, dat de bevoegdheid van den plaatsel. kommandant daarin niet was erkend, om daarin bij buitengewone omstandigheden verandering te brengen, 't geen in strijd zou zijn met het algemeen belang, dat vordert, dat de plaatsel. kommandant eener vesting, tot wier behoud en veiligheid hij ten allen tijde persoonlijk verantwoordelijk is, het regt hebben om, wanneer zulks door buitengewone omstandigheden wordt gevorderd, omtrent den tijd van opening en sluiting der poorten zoodanige bepalingen te maken, als hij in het belang der hem toevertrouwde plaats noodig oordeelt.

:— Z. M. de Koning heeft de officieren van het Pruissische regement huzaren, waarvan HD. chef is, op het groote bal, dat gisteren ten hove heeft plaats gehad, uitgenoodigd. Zeven hunner waren daarbij tegenwoordig. Gedurende hun verblijf in de residentie zijn de koninklijke lakijën en hofkoetsen ter hunner beschikking gesteld.

— Het *Hand. bl.* geeft ons heden het volgende lijstje van vorstelijke personen, die in het jaar 1855 zijn overleden: *Maria Theresia* van Oostenrijk, wed. van Koning *Karel Albert* van Sardinie; *Maria Adelaïde* van Oostenrijk, Koningin van Sardinie; Prins *Albert*, zoon des Konings van Sardinie; *Ferdinand Marie Albert*, broeder des Konings van Sardinie; de Keizer van Rusland *Nikolaas I*; *Kamehameha II*, Koning der Sandwich-eilanden; *Don Carlos*, Infant van Spanje; *Frederika Louise Charlotte*, Erfprinses van Saksen-Meiningen; *Aloïs Oettingen Spielberg*, Erfprins van het Duitsche rijk; *Dona Isabella Maria*, Infante van Portugal, regentes des Rijks.

— Onze rivieren zijn thans meestal ontdaan van ijs; alleen voor Dordrecht zit het ijs nog vast. Aan het veer van Zwijndrecht passeert men halfweg het ijs over gelegde planken, terwijl de overtogt over de andere helft per schietschouwen geschiedt. Voor Papendrecht is eene groote opening, waardoor men vaart, terwijl men verder, door het ijs heen breken moet.

Den 31. ll. is de buitengewone rivier korrespondentie in de eerste inspektie opgeheven, uitgezonderd voor de Maas in Noordbrabant, en voor den IJssel in Overijssel. Op den 1. dezer is hetzelfde geschied in de tweede inspektie langs den Nederrijn en de Lek; alleen de posten langs de Merwede blijven nog bezet.

Uit Koblentz wordt gemeld, dat in den Rijn en Moezel geen drijfijs meer wordt bespeurd. Te Keulen stond de Rijn 7 voet 5½ dm.; te Koblentz 7 voet 4 dm.

– De Nederl. Vice-Konsul te Galatz berigt, onder dagteekening van 15 Dec. ll., dat de noodzakelijkheid, om bij Sulina gebruik te maken van ligters, meest Grieksche vaartuigen, zeer groote kosten na zich sleept, en dat, vermits kleine Nederlandsche vaartuigen voor die dienst ook zeer geschikt zijn, twee of drie van die soort van ondiep gaande schepen in het aanstaande voorjaar daarmede goede zaken zouden kunnen maken, en te gelijk aan de Nederl. scheepvaart goede diensten zouden bewijzen.

— De Afdeeling Utrecht van de Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van Sterken drank, heeft tot haren voorzitter gekozen, den heer dr. *J. T. T. van der Lith*, geneesheer aan het krankzinnigen gesticht aldaar.

Het bestuur is thans zamengesteld uit de heeren: dr. *J. T. T. van der Lith*, voorzitter; mr. *C. L. Schuller tot Peursum*, penningmeester; *J. C. Andriessen*, 1. sekretaris; *K. Visscher*, 2, sekretaris; ds. *Ch. G. Montijn*; *M. van Dijk*; *N. de Graaf*; mr. *W. R. Boer*; *F. V. G. Engelbert van Bevervoorde* en *H. A. van Biest*.

— De hoogleeraar *M. des Amorie van der Hoeven* hield eergisteren avond in de maatschappij *Felix Meritis*, afdeeling *letterkunde*, eene geïmproviseerde voordragt over *den Oosterschen krijg*, tot bijwoning waarvan een zeer talrijk auditorium, waaronder vele dames, waren opgekomen. Na eerst het standpunt te hebben aangewezen, waaruit de beoefening der geschiedenis, zal zij praktisch en nuttig zijn, moet geschieden en de waarde der historie, die zij voor ons moet hebben, te hebben betoogd, vestigde spr. een blik op den tegenwoordigen oorlog in het Oosten en ging daarvan de aanleidende oorzaken na: den strijd der Grieksche en Latijnsche kerk tot het verkrijgen der sleutels van het graf des Verlossers; schetste het gewigt dat beiden er aan hechtten om in het bezit te komen van het H. land, meenende elk der strijdende partijen, dat zij, die zich op het eigendom van dat land mag beroemen, toch wel de *ware* Christelijke kerk zal zijn. Spr. trad vervolgens in eene beschouwing van de leerstukken dier strijdende partijen; van die der beide afdeelingen der Christelijke kerk, de Roomsch-Katholieken en Protestanten, en van de beide rigtingen in den boezem der Prot. kerk zelve; betoogde, met een blik op het Oosten, dat, hoe groot de strijd ook zij, die tusschen de oorlogvoerende partijen gestreden wordt, het menschdom naar de wegen der Voorzienigheid, door strijd, moeite en heeten kamp wordt geleid, om zijne bestemming te bereiken, en men langs dien weg mag hopen dat de *ware* Christelijke kerk, gelijk zij uit Jeruzalem is ontsproten, tot het centrum der wereld zal wederkeeren. Ten slotte wees Spr. aan, dat Engeland, door handels-, en Frankrijk, door glorie-interest gedreven, zich in de verwikkelingen van het Oosten hadden gemengd; Engeland met het doel, om Ruslands invloed en uitbreiding in de Aziatiesche gewesten te sluiten en een handelsnet over de wereld te verspreiden; Frankrijk om door centralisatie zijnen invloed uit te breiden. *Amst. Ct.*

— De *Amst. Ct.* bevat het volgende berigt: Gisteren verscheen een jeugdig advokaat, die *niet* lid is van het Doopsgezind kerkgenootschap, voor het prov. geregtshof van Noord-Holland. Zijn wensch was op het tableau der advokaten te worden geplaatst, ten einde de praktijk in de provincien te kunnen uitoefenen. Toen hem echter werd afgevraagd, om den eed, door het opsteken der vingers en het nazeggen van de woorden: „Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!" af te leggen, heeft hij zulks geweigerd, verklarende dat art. 5 dit niet noodzakelijk vereischen zou en verder fakultatief belofte of eed toeliet. Het hof heeft zich hiermede echter niet vereenigd, zoodat de regtsdokter niet is toegelaten.

— Had er onlangs alhier eene verloting plaats van Dames handwerken, daargesteld door mej. *Joh. van Houten*, heden werd de opbrengst daarvan (bedragende de aanzienlijke som van *f* 150). ter hand gesteld aan *D. Arendts*, Broodbakker alhier. Deze gelden zullen strekken tot uitdeeling van brood aan minvermogenden; mogen zij allen, die aan dat goede doel hebben medegewerkt de voldoening smaken door het denkbeeld, iets goeds voor verarmde mede-Broeders en Zusters gedaan te hebben. D.

— De broodprijzen te Middelburg zijn met 1 dezer, voor het fijn tarwebrood 5 en voor het kropbrood 4½ cent per nederl. pond verminderd.

WATERHOOGTE.

Arnhem 3 *Jan.* 1.65 El; + AP., 8,60. Gev. 20 d.
Keulen, 2 „ 7 v. 7 d. Rijnl. Gev. 7 d.

Eene andere Korrespondentie uit de Residentie.

's Hage den 31 *December* 1855.

Is Nederland een Protestantsche staat? Of wel in meer algemeenen zin een Christelijke staat? Twee gewigtige vragen, die in de laatste dagen niet alleen in de dagbladen maar zelfs in de Tweede Kamer der Staten Generaal ter sprake gebragt zijn.

Is Nederland een Protestantsche staat? Reeds in de *Utrechtsche Courant* van 24 November l. l. werd betoogd, dat deze bewering niet op eenen historischen, maar vooral niet op eenen grondwettigen regtsgrond steunde. Dit betoog is sedert wel aangevallen, maar niet wederlegd. Men heeft gezegd in eene verdediging der stelling op grond der geschiedenis niet te zullen treden, en wat het ongrondwettige er van betrof, bleef men ook het tegenbewijs schuldig. Wel werd beweerd, dat Nederland ook volgens de grondwet een Protestantsche staat is, omdat in de grondwet niet uitdrukkelijk geschreven staat, dat Nederland het niet is. Maar wij vragen: staat dan in de grondwet opgeteekend het staatsregt, dat in Nederland niet geldt? Of zijn er de regten in vermeld, die de Nederlandsche burgers niet bezitten? Immers neen. De grondwet is positief. Zij bevat de beginselen van staatsregt, die in ons land van kracht zijn, of liever, zooals de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* van 7 Dec. te regt zegt: de grondwet is de uitdrukking van een toestand, d. i. van den staatsregterlijken toestand van Nederland. Deze is er volledig in uitgedrukt. Niets alzoo van hetgeen buiten de grondwet is en er niet in opgenomen is, mag tot het Nederlandsche staatsregt worden gebragt.

Wil men hiervan een bewijs? De band tusschen Oranje en Nederland, in de bange uren des strijds voor staatkundige en godsdienstige vrijheid gesloten, met het bloed van den eersten Willem en van onze vaderen verzegeld, sedert door de geschiedenis bevestigd, is elken Nederlander dierbaar, en een hoofdbeginsel van het Nederlandsche staatsregt. En juist daarom is dit beginsel ook in de grondwet erkend en bekrachtigd. Maar het beginsel, dat Nederland een Protestantsche staat zoude zijn, vinden wij in geene harer bepalingen terug. Integendeel, de grondwet huldigt overal en bijzonder in artt. 164, 165 en 166 het beginsel van volkomen vrijheid van geweten en van gelijkstelling van alle burgers, tot welk kerkgenootschap zij ook behooren, voor de wet. Zij wil gelijkheid der kerkgenootschappen onderling, geene bevoordeeling van het eene boven het andere. En zoude op dit beginsel geen inbreuk gemaakt worden, indien in de praktijk de stelling werd aangenomen, dat Nederland is een Protestantsche Staat?

Gelijkstelling der kerkgenootschappen met betrekking tot den staat ware er dan niet. Het Protestantsche kerkgenootschap zoude staan boven de overige. Er zoude eene staatskerk zijn. En al had er geene uitsluiting van andere gezindheden plaats, de vrijheid van geweten zoude er mede te loor gaan. Tegenover andersdenkenden, tegenover de Roomsch Katholijken onder anderen, zoude de staat, een Protestantsche staat zijnde, zoo niet vijandig, dan toch zeker niet beschermend tegenover staan. Want al ligt in den aard van het Protestantisme niet die geest van uitsluiting, die de Roomsch Katholijke kerk kenmerkt, zoo stelt het toch de overige gezindheden niet met zich zelf gelijk en acht zich boven deze verheven even zoo ver als waarheid van leugen onderscheiden is. Het behooren tot eene andere kerk, als de heerschende, zoude in den Protestantschen staat eene oorzaak van achteruitzetting bij het begeven van bedieningen en eene reden van uitsluiting zijn dáár, waar het hoogere staatsambten gold.

Ziedaar slechts eenige der meest aanschouwelijke gevolgen, die uit de door den *Nieuwsbode* en andere bladen verdedigde stelling, dat Nederland is een Protestantsche Staat, voortvloeijen. Ontkennen zij het, dan leggen zij hiermede de bekentenis af, geene verandering van beginselen, maar slechts eene verandering van naam te willen. Wil men echter een beginsel erkend zien, zoo moet men ook weten, waartoe het beginsel leidt en welke gevolgen zijne erkenning met zich sleept. Wil men dat de Staat eene geloofsbelijdenis hebbe, zoo moet men zich zelven gelijk blijven en met *Stahl* beweren, dat deelname aan zijne geloofsbelijdenis noodig is, om deel te nemen aan zijn bestuur. Doet men dit echter niet, dan blijkt het dat men slechts eene machine de guerre, om een Ministerie omver te stooten, beoogd heeft en dat het slechts op personen, niet op zaken gemunt is.

Dat het echter slechts hierom te doen is, bewijst duidelijk de *Nieuwsbode* in de laatste dagen, sedert de redevoering door den Heer *de Brauw* in de zitting der Tweede Kamer van 30 November ll. uitgesproken, daar, na vroeger geleerd te hebben, dat Nederland een Protestantsche Staat was, dit blad thans op hoogen toon beweert, dat het een Christelijke Staat is. Het eene beweren is met het andere in lijnregten strijd. Op den naam van Christenen maken niet alleen de Protestanten, maar ook de Roomsch-Katholijken, Lutherschen, Doopsgezinden, enz. aanspraak. Is derhalve de Protestantsche Staat buiten twijfel tevens een Christelijke staat, zoo is daarentegen de Christelijke staat, de Christelijke natie, waarvan de Heer *de Brauw* sprak en op diens voorbeeld de *Nieuwsbode*, geenszins een protestantsche staat, eene protestantsche natie. Christelijk is alles behalve sijnoniem met Protestantsch. Is Nederland een Christelijke Staat, zoo is het juist daardoor niet uitsluitend een Protestantsche. Men ziet het, de jammerlijkste verwarring van begrippen bestaat bij den *Nieuwsbode* omtrent hetgeen de Staat is met betrekking tot de godsdienst en men kan niet nalaten te vragen: is deze begripsverwarring dan slechts aan onkunde toe te schrijven?

Dit brengt ons tot de vraag: is dan Nederland in meer algemeenen zin een Christelijke staat? Teregt beantwoordde de Minister van buitenlandsche zaken deze vraag niet ja en neen: ja, wat den feitelijken,

neen wat den staatsregtelijken toestand betreft. Evenzeer toch als men er over mag juichen, dat reeds sedert eeuwen, én wat het zielental én wat den aard en den zin van het volk aangaat, Nederland een Christelijke staat is, evenmin moet men daaruit de gevolgtrekking maken, dat de Nederlandsche staat thans staatsregtelijk een Christelijke staat is. Ware dit het geval, zoo zoude reeds dadelijk de Staat, een Christelijke Staat zijnde, vijandig tegenover de Joden staan, en toch nergens in de grondwet zien wij ten nadeele der Joden eene uitzondering gemaakt op het aldaar gehuldigde hoofdbeginsel van het Nederlandsche staatsregt, de volkomen vrijheid van godsdienst. De Christelijke Staat ware voorts zoowel Roomsch Katholijk als Protestantsch, zoowel Luthersch als Doopsgezind en zoo verder. Tegenover de Protestanten zou de staat Roomsch, tegenover de Roomsch Katholijken Protestantsch overstaan. Daarenboven juist van de zijde dergenen, die ook op staatsregtelijk terrein de godsdienst gebragt willen hebben, door *Stahl* en anderen wordt zulk een algemeen Christendom of als volkomen hersenschimmig of als een dor geraamte, waaraan alles ontbreekt, wat tot het leven noodig is, voorgesteld. In den Christelijken staat moet eindelijk volgens den Heer *de Brauw* en den *Nieuwsbode*, het Christelijk beginsel erkend zijn en in het staatsbestuur gehandhaafd worden. Maar welk een? De Protestant zal voorzeker een ander Christelijk beginsel willen erkend zien als de Roomsch Katholijk. En al is men het er over eens in theorie, zal in de toepassing van hetzelve door den R. Katholijk of door den Protestant een hemelsbreed onderscheid bestaan. Neen, in het staatsregt in het algemeen is een Christelijke Staat, een Christelijk beginsel in den Staat iets onmogelijks, in het Nederlandsche staatsregt is het onbestaanbaar en in strijd met de grondwet. Deze, de uitdrukking van den staatsregtelijken toestand van ons volk, wil volkomen vrijheid van geweten, vrijheid voor ieder, om te belijden den godsdienst, dien hij wil; geene godsdienstige overtuiging behoort, volgens haar, invloed uit te oefenen op den toestand en de regten van den burger; noch achteruitzetting van het eene, noch bevoordeeling van het andere kerkgenootschap behoort er te zijn: allen staan als zedelijke ligchamen onder het oppertoezigt van den Staat met gelijke regten, met dezelfde verpligtingen. De grondwet spreekt nergens van een' Protestantschen of van een' Christelijken Staat. De Nederlandsche staat is derhalve geen van beiden.

Wat hij echter is, zal het onderwerp uitmaken van een' volgenden brief. *G.*

DUITSCHLAND.

BERLIJN 31 December.

Men geeft thans de meer uitvoerige en bijna letterlijke inhoud van de depêche van graaf *Nesselrode* van den 22 Dec. omtrent de vaststelling door Rusland van eene bepaalde interpretatie omtrent de neutralisatie van de Zwarte zee. Dat stuk luidt hoofdzakelijk aldus: „Het keizerlijk kabinet zet voorop, dat de tijdelijke staking der vijandelijkheden door het slechte weder noodzakelijk de algemeene hoop heeft doen levendig worden, dat men er van zou gebruik maken, om te trachten den vrede te herstellen, en verklaart, dat het voor zich niet de laatste is geweest, om dit gevoelen te deelen en er zijne bepaalde aandacht aan te wijden. Het erkent gaarne, dat de wensch door den Keizer der Franschen bij eene plegtige gelegenheid ten gunste van een spoedigen en duurzamen vrede uitgesproken, tevens was en nog is de meest dierbare wensch van Keizer *Alexander*.

„De verheven staatkunde, die aan dezen door zijne voorgangers is aangegeven, maakt het hem ten pligt van de magt, welke God hem in handen heeft gegeven, gebruik te maken voor het welzijn der wereld, en bijgevolg den vrede te wenschen, niet alleen ten gunste der belangen van zijne eigene onderdanen, maar ook van geheel Europa. Keizer *Alexander* heeft het tegenwoordig oogenblik niet afgewacht, om die rigting te volgen. Bij zijne troonsbestijging heeft hij dadelijk zijne volle goedkeuring gegeven aan de grondslagen van den vrede, reeds door zijn vader aangenomen.

„Die grondslagen evenwel, konden tot verschillende uitleggingen aanleiding geven. De keizer heeft er zonder terughouding dadelijk den meest uitgebreiden zin aan gegeven. Het bewijs hiervan is, de eerlijke en krachtige medewerking, die hij aan de wijzigingen verleende, welke in het staatkundig stelsel van het Oosten zullen worden aangebragt en aan den gemeenschappelijken waarborg, welke er de onafhankelijkheid van moest verzekeren. Hij ging zelfs zoover, dat hij daarvoor overoude en roemrijke overleveringen prijs gaf. Eindelijk bewees hij de opregtheid van zijn besluit, door de wijze, waarop hij de wijzigingen aannam, die voor de Donau-vorstendommen en voor de vaart op die rivier werden voorgesteld.

„Indien de konferentien werden afgebroken bij nadere behandeling van de 3e voorwaarde, dan komt daarvan de verantwoordelijkheid niet op het keizerlijk kabinet, want toen het Oostenrijksche kabinet de beslechting, die aan 't zelve 't meest aannemelijk voorkwam, had voorgedragen, was het de Russ. gevolmagtigde, die haar geschikt verklaarde het uitgangspunt te worden voor eene toenadering, en het waren de gezanten van de tegenpartij, die haar verwierpen, omdat zij onderling verschilden omtrent de opvatting er van.

„Gedurende de ernstige gebeurtenissen die elkaar hebben opgevolgd, terwijl stroomen bloeds zijn gevloten en de beide strijdvoerende partijen zich onmetelijke opofferingen getroosten, moest de Keizer, hoezeer hij door dat alles getroffen was, het stilzwijgen bewaren, zoolang zijne vijanden het regt van het geweld wilden blijven stellen, boven dien geest van billijkheid en verbroedering, die sinds bijna een halve eeuw de belangen van Europa geregeld had.

„Maar zoodra de keizerlijke regering er kennis van bekomen had, dat zijne vijanden geneigd waren de onderhandelingen weder op te vatten, op de grondslagen der voorwaarden, gelijk die in de konferentien waren bepaald, heeft het keizerlijke kabinet niet geaarzeld die vredelievende gezindheid ten grondslag te kiezen, om zoo mogelijk voor de 3. voorwaarde eene beslissing te vinden, die aan al de partijen voldoende zou kunnen voorkomen.

„Daarom heeft de keizerlijke regering eene volledige beslechting der moeijelijkheden meenen te vinden in de volgende kombinatie:

1. De sluiting der zeestraten.

2. Geene militaire vlag, welke ook, zal in de Zwarte zee mogen wapperen, behalve die van de zeemagt, welke Rusland en Turkije gemeenschappelijk zullen noodig oordeelen er te onderhouden.

3. De hoegrootheid dier magt zal geregeld worden bij eene schikking door de beide oeverstaten, zonder medewerking van de overige mogendheden, te maken.

„Ten slotte verklaart het keizerlijk kabinet, dat dat besluit van den Keizer een nieuw onderpand is voor de gevoelens van verbroedering, waarmede hij bezield is, en van de opofferingen, die hij bereid is ter wille van de rust der wereld te brengen. Hij vertrouwt op het onpartijdig oordeel der mogendheden, die vreemd aan den strijd zijn gebleven, en hij wacht de beslissing van zijne vijanden met kalmte en vertrouwen af."

Men zal zekerlijk het belang der inwilligingen begrijpen, en tevens inzien hoe waardig, gematigd en verbroederend de taal dezer depêche is. De Russ. regering, die namens haar Souverein, spreekt, is openhartig met duidelijke voorstellen te voorschijn getreden. Opmerkelijk mag het heeten, dat juist terzelfder tijd te Parijs, zeker niet zonder medeweten der regering, eene brochure is verschenen, welker vredelievende strekking evenzeer in 't oog springt, als van de depêche van graaf *Nesselrode*. Men zou daaruit mogen opmaken, dat de vrede zeer mogelijk werd, als beide keizerrijken over het voortzetten van den oorlog moesten beslissen. Nu echter meerderen in 't spel zijn, is het te vreezen, dat men misschien niet zoo gemakkelijk zich zal verstaan.

BERLIJN, 3 Januarij, namiddags.

Uit Petersburg wordt gemeld, dat door de *Russ. Invalide* twee proklamatien zijn bekend gemaakt van de generaals *Bebutoff* en *Murawieff* gerigt aan de bewoners van Imeretië, Guriel en Mingrelië, waarin de gansche bevolking dier landen te wapen wordt geroepen, om den Czaar te dienen, en den verdelgingskrijg tegen de vijanden van het kruis mede te voeren.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Januarij.

De *Morning Post* behandelt heden uitvoerig de hoofdpunten, die van de Russ. cirkulaire van den 22. December zijn bekend geworden.

„Toen het hof van Petersburg van het voornemen van Oostenrijk kennis bekwam, zoo zegt het half-officiëel orgaan, om nieuwe stappen te doen tot hervatting der vredesonderhandelingen, achtte het 't noodig het kabinet van Weenen de inzigten van Rusland kenbaar te maken. Bijgevolg verklaarde prins *Gortschakoff* voor eenige weken aan graaf *Buol*, dat Rusland niet genegen was de Weener konferentien weder op te vatten, daar waar ze waren afgebroken. Hij gaf bovendien te kennen, 't geen thans door de cirkulaire is openbaar geworden, dat Rusland bereid was in de 3e voorwaarde in te stemmen, ofschoon men tot dus verre er niet in geslaagd was omtrent de uitvoering eenstemmig te worden.

„Engeland en Frankrijk bleven aandringen op de beperking der Russ. vloot. De Russen daarentegen weigerden stellig in te willigen, wat zij beschouwden als eene aanranding van de eer en de waardigheid van Rusland.

„De oorlog duurde derhalve voort. Kertch, Kinburn, Eupatoria en Sebastopol bewijzen met welken uitslag. De Russische vloot verging geheel. Toch heeft de Czaar aan Europa te kennen gegeven, dat hij bereid is de beperking der zeemagt van Turkije en Rusland aan te nemen, en een verdrag met Turkije te sluiten, waaraan de overige mogendheden geen deel zouden nemen, op voorwaarde echter dat de Dardanellen voortaan voor de Fransche en Engelsche vlaggen zouden gesloten blijven.

„Door dat aanbod bestrijdt Rusland bepaaldelijk den geest en de letter van de 3. voorwaarde, waarvan de hoofdstrekking is, om door herziening van het verdrag der Dardanellen door alle mogendheden Turkije in de familie der Europesche volken op te nemen, en het stellig te interesseren in de handhaving van het evenwigt. Buitendien door de vlaggen van Frankrijk en Engeland uit de Zwarte zee uit te willen sluiten, terwijl de Russ. vlag er zou wapperen: is dat niet met de Westmagten spotten?"

„Wij veronderstellen, dat graaf *Buol* dit begrepen heeft, omdat hij een voorstel, dat onvruchtbaarder impertinentie van de Russ. diplomatie te kennen geeft, dan zij gewoonlijk in hare betrekkingen openbaart, zelfs niet aan de goedkeuring der Westmagten heeft voorgelegd.

„Evenwel heeft graaf *Buol* in het belang van den vrede de voorwaarden willen kennen, welke de Westmagten van Rusland zouden eischen; dit gedaan, heeft het die goedgekeurd en in den vorm van een ultimatum naar Petersburg gezonden.

„De algemeene formule van die voorwaarden bevat, gelijk men weet, de neutralisatie van de Zwarte zee, den afstand aan Turkije van de monden van den Donau, het afstand doen van het beschermregt en de verpligting Bomorsund niet meer op te bouwen. Aangenomen, dat Rusland op andere punten zal kunnen toegeven, zijn wij verzekerd, dat het de neutralisatie der Zwarte zee, niettegenstaande zijne cirkulaire zou aannemen, indien de wil van geheel Europa, die vaststelde. Oostenrijk wil dit, Pruissen echter niet. Er is dus verschil tusschen de groote mogendheden. Wel zal de Pruiss. gezant te Petersburg de voorstellen van graaf *Esterhazy* steunen, maar daarom ze nog niet geheel tot die van Pruissen maken.

„In die omstandigheden mogen wij er niet op rekenen, dat Rusland zal toegeven. Daarom echter zal het ze ook niet haastig verwerpen, de telegraaf zou dit reeds hebben bekend gemaakt. Ofschoon dus weigering waarschijnlijk is, moet men op de beslissing van Rusland wachten.

„Als de diplomatie aan de voorwaarden eene dubbelzinnige strekking weet te geven, kan Rusland ze aannemen, om later bij de onderhandelingen te trachten tweedragt te zaaijen. In dien strik zal het Engeland echter niet meer vangen. Daartoe behoeft Rusland zich niet te vermoeijen, en het zal dan beter doen, de voorwaarden te verwerpen en de beslissing aan de wapenen over te laten."

— Donderdag zal de ministerraad bijeen komen, om de troonrede gereed te maken. Voor de oorlogskosten zullen er vóór April weder 250 à 300 millioen gulden noodig wezen. Sommige ministers willen de inkomsten-belasting op 10 percent brengen; maar daardoor zou de oorlog te impopulair worden, en men denkt dus eerder tot eene leening te zullen overgaan.

— 3 *Jan.* Gec. 87¼; Sp. 3 pCt. 38½; 1 pCt. 20⅞; Rusl. 5 pCt. 95; 4½ pCt. 86; Holl. 4 pCt. 94¼; 2½ pCt. 63¼; Sard. 5 pCt. 82; Braz. 97½.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Januarij.

Het is op bevel des keizers, dat generaal *Canrobert* de troepen heeft aangevoerd, die na hunne terugkomst uit de Krim Parijs zijn binnengerukt. Op het bastille plein had de keizer hem gezegd: „Generaal, stelt u aan 't hoofd van dit leger, dat ge voor Frankrijk hebt behouden."

De droombeelden van vrede beginnen van lieverleden te verdwijnen. Men houdt zich verzekerd, dat Rusland niet zal aannemen, dan met zulke nevengedachten, dat er geen hoop kan bestaan zich bepaald te verstaan. Voegt men daarbij de aanvallen der Eng. pers tegen het denkbeeld van een kongres, en de noodzakelijkheid, dat Engeland herwinne, wat het aan invloed verloren heeft, dan moet men wel aannemen, dat de vrede bijna onmogelijk is.

Men werkt dan ook dag en nacht in de havens van Frankrijk en in Sardinie wordt een nieuw kontingent gereed gemaakt, om deel te nemen aan de expeditie in de Oostzee. Ook Zweden en Denemarken wapenen zich meer en meer. Ook op de beurs begint men ten volle in te zien, hoe weinig de hoop op vrede is. Men spreekt er thans zelfs van legers aan den Rijn, om op Pruissen in te werken.

PARIJS, 3 Januarij, namiddags.

De *Moniteur* bevat eene bekendmaking van het bestuur der Oostenrijksche spoorwegen, waarin de deelhebbers worden opgeroepen, om de derde termijn, welke van 1 tot 10 Januarij moet gestort worden, thans te voldoen.

De beurs was in het begin eenigzins gedrukt; later werden de prijzen een weinig hooger. Overigens was de handel levendig.

— 3 *Jan.* 4½ pCt. 91,50; 3 pCt. 63,75; Sp. 3 pCt. 32½; 1¼ pCt. 20½; Met. 5 pCt. 84.

ADVERTENTIEN.

** Commissarissen van de Negotiatie voor den Straatweg tusschen de Posterij de Klomp en het Ingensche Veer, berigten de belanghebbenden derzelve Negotiatie, dat hunne Rekening en Verantwoording van af 1° Januarij tot ultimo December 1855, zal worden gedaan ten huize van *B. van Altena*, te Veenendaal, op Zaturdag den 19. Januarij 1856, des voormiddags ten 11 ure.

Utrechtsche Schouwburg.

Hoogduitsche Opera.

MAANDAG 7 Januarij 1856,

zal het Hoogduitsche Opera-Personeel onder directie van **J. EDUARD DE VRIES,** met medewerking van het **Amsterd. Orchest**

Eene EERSTE Voorstelling geven van

INDRA,

Groote Romantische OPERA, met dans, in *drie* bedrijven, van G. PUTLITZ, muziek van F. VON FLOTOW.

(Nooit alhier Vertoond.)

Mw. MARIE VON MARRA,

Eerste Keizerlijke Russiesche Hofzangeres.

Mw. CAROLINE LEHMANN,

van den Koninklijken Schouwburg te Koppenhagen.

De Pausering na het tweede bedrijf.

Diploma's en Vrijbilletten NIET Gangbaar.

Aanvang precies kwart vóór 8 ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN: Loge *f* 3,00. Parquet *f* 2,50. 1e Amphithéater en Parterre *f* 1,50. 2e Amphithéater en Gaanderij *f* 0,75.

Heeren Militairen in uniform.

Loge *f* 2,50. Parquet *f* 2,00. Parterre *f* 1,00. 2e Amphithéater en Gaanderij *f* 0,50.

De Plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer DOESBURG, Steenweg, en op den dag der voorstelling aan den Schouwburg van 11—3 ure.

Openbare Vrijwillige Verkooping.

** Op morgen Zaturdag 5 Januarij, namiddags ten één ure, zal te Utrecht in het Lokaal van Publieke Verkoopingen, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, aan den meestbiedende worden verkocht:

De WINDKOORNMOLEN van Oostveen, met Woonhuis, Achterhuis, Schuur, Paardenstalling en Erf, voorts een grooten Tuin, een perceel Boomgaardland, een kamp uitmuntend Weiland en eindelijk een Steeg of Laan beplant met Eiken- en Beukenboomen, loopende tot den Maartensdijkschen Mac-Adam-weg, alles onder Oostveen gemeente Maartensdijk, ter grootte van 2 Bunders, 15 roeden.

Te aanvaarden de gebouwde Eigendommen met 1 Mei 1856 of vroeger en de Landerijen met 1 Februarij 1856.

Dagelijks te bezigtigen; zijnde de bewijzen van eigendom en de voorwaarden van verkoop in tijds ter lezing voorliggende, ten Kantore van genoemden Notaris.

** Men zal op morgen Zaturdag den 5. Januarij 1856, des namiddags ten 5 ure, in het lokaal der openbare verkoopingen achter St. Pieter, verkoopen:

Een perceel allerbest WEILAND, gelegen te Utrecht onder Wittevrouwen, achter den muur van Oudwijk: groot 2 bunders, 27 roeden, 90 ellen, kadaster Abstede, sectie A Nos. 623 en 624. Laatst gebruikt door *D. A. Maarschalkerweerd.* — Dadelijk te aanvaarden.

Breeder bij billetten omschreven, en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris N. DE GRAAF, te Utrecht in de Boothstraat.

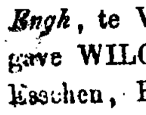

** De Notaris TISSOT VAN PATOT te Maarssen, zal den 16. Januarij 1856, des voorm. 10 ure, op de Buitenplaats *den Engh*, te Vleuten, *verkoopen:* Eenige percelen zware, gave WILGEN en POPULIERENBOOMEN, Elzen Esschen, Eiken en ander HAKHOUT en SNOEILING, 1 b. 70 r. ELZENHOUT en 7 bund. TEENEN; mitsgaders *verhuren:* 2 b. 13 r. BOUWLAND tot *Aardappelland*, voor 3 jaren. Alles in percelen als bij billetten vermeld.

** De Notaris SCHADEE te Zeijst zal Donderdag 31 Januarij 1856, aan het *Huis ter Heide*, verkooping houden van eene aanzienlijke partij HOUT, gelegen op het Landgoed *Dijnselburg.*

EENE BOEREN HOFSTEDE

** van 10 à 12 bunders Wei- en Hooiland, van een dorp of stad verwijderd gelegen, wordt **te koop gevraagd,** ter aanvaarding met Februarij en Mei e. k. — Adres bij den Oud Notaris F. H. VAN DEN HELM, te Maarssen, of bij den Notaris I. J. VAN DEN HELM, aan de Blauw Capel. — Brieven franco.

BOEREN-HOFSTEDE.

** Men vraagt **te Huur** tegen Mei of eerder eene HOFSTEDE, groot minstens 10, uiterlijk 25 bunders. Adres met *franco* brieven onder Lett. R. bij den *Boekhandelaar* C. BIELEVELT, te *Utrecht.*

** Door ziekte en sterfgeval is te Vreeland uit de hand *TE KOOP*, eene hechte sterke en wel beklante BROOD-, KOEK- en BESCHUITBAKKERIJ, staande op het beste gedeelte van het dorp. Te aanvaarden na keuze van den kooper, doch hoe eer hoe beter. Te bevragen bij den Heer JAN VAN DEN ANDEL, te Vreeland, Brieven franco.

** Te KOOP te VIANEN,

dat zich onderscheidt door gunstig bekende inrigtingen van onderwijs, *een zeer ruim, goed onderhouden, hecht en geregeld gebouwd* HEERENHUIS *met uitgestrekten, fraai aangelegden Tuin.*

Informatiën te bekomen bij den Griffier Mr. P. R. VAN DEN BERG, aldaar. Brieven franco.

TUINMAN.

** Men vraagt te Utrecht tegen 1. Febr. bij een eenig heer een allersins bekwamen gehuwden tuinman zonder kinderen, voor het bewerken van een grooten moes- en bloemtuin. De vrouw moet genegen zijn met haren man al het huiswerk te verrigten, behalve koken. en liefst ook voor wasch en linnengoed kunnen zorgen: alles tegen genot van loon en inwoning. Men vervoege zich met franco brieven onder Lett. L. B. bij den Boekhandelaar J. G. BROESE op de oude Gracht te Utrecht.

** De Ondergeteekende heeft de eer aan Ouders en Voogden te berigten, dat zij besloten heeft, de Kost- en Dagschool voor Jonge JUFVROUWEN te Breukelen, die door hare overledene Zuster A. E. VAN OOSTERZEE was overgenomen, voort te zetten, en dat er voor het tegenwoordige nog eenige plaatsen vacant zijn.

Breukelen, A. E. VAN OOSTERZEE.
31 December 1855.

** Heeft de bovengenoemde zich als Schoolhouderesse te Amsterdam, gedurende vijftien jaren, de achting en het vertrouwen van vele Ouders waardig gemaakt, het is op grond daarvan, dat de Ondergeteekenden haar gaarne en met vrijmoedigheid aanbevelen, terwijl zij bereid zijn, alle inlichtingen aangaande hare inrigting te geven.

Breukelen. M. MACALESTER LOUP, *Pred.*
31 Dec. 1855. J. P. A. L. RAM, *Burgem.*

DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een probaat middel voor gebrek aan *spijsvertering* en *leverkwaal.* M... Z......., te Appingadam, leed sedert langen tijd sterk aan leverkwaal en gebrek aan spijsvertering. Onderscheidene bekwame geneesheeren verklaarden dat zij de teering had, en hare vrienden wanhoopten aan haar herstel, te meer omdat alle aangewende middelen zonder eenig gevolg bleven. Ten laatste begon zij de pillen van *Holloway* te gebruiken, welke spoedig haar gestel aanmerkelijk verbeterden, en haar ligchaam zuiverden. Eindelijk was zij volmaakt hersteld, en bevindt zich thans beter dan ooit. Deze pillen zijn ook zeer heilzaam bij ongesteldheid van de maag en ingewanden

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

** Het Bestuur der Bijzondere School 1e kl. alhier, vraagt een' geschikten KWEEKELING, niet onder de 16 jaar. Behalve onderwijs, ook in de Fransche, Eng. en Hoogd. taal, geniet men salaris naar bekwaamheden. Adres aan den Hoofd-Onderwijzer D. RIJNENBERG, achter St. Pieter.

DEPOT VAN GOEDKOOPE MUZIJK.

** 50 à 60 pCt. minder dan de gewone plaatdruk-uitgaven, hier ter stede alléén gevestigd bij den Boekhandelaar J. J. H. KEMMER, Mariastraat.

Op heden ontvangen de December-uitgaven, waarvan de lijsten *gratis* te bekomen zijn.

Nog ontvangen een groot assortiment METALEN LEIJEN.

228. Staats-Loterij.

Derde klasse. 2e Lijst.

No. 12354 *f* 25000. No. 17237 *f* 5000. No. 1268 *f* 2500. No. 9133 *f* 1250. No. 6827 7067, 11665, 12522, 15255, 15456 en 16807 ieder *f* 1000.

BOTERPRIJS AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 29 Dec.

Van *f* 48 tot *f* 54.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Nieuwe Tarwe van *f* 15,50 tot *f* 16,00. Rogge van *f* 12,50 tot *f* 12,80. Gerst van *f* 7,00 tot *f* 7,30. Haver van *f* 4,80 tot *f* 5,20. Paardeboonen van *f* 8,50 tot *f* 8.80. Duiveboonen van *f* 9,00 tot *f* 9,30.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSB. OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 26,90	Spaansche.	*f* —,—
Napelsche	„ —,—	Hamb. Russen. .	„ 34,—
Div. Eng. in. £ .	„ 11,70	Russ. in Zilv. R. .	„ —
Eng.Russen . . .	„ 11,70	Papier Mand . . .	—
Fransche	„ 55 1/2	Poolsche in fl. . .	„ 26 1/2
Belgische	„ 55 5/8	Coup. Port. 1. Jan. 1848 per £ 2	„ —,—
Pruissische	„ 34 1/2	„ „ Binn. n. 14	—,—
Ween. Bank-Act.	„ —,—	Coup. Polen in Z. R.	—,—
Coup. Port. Buit.	*f* —,—.		

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. *(Zonnenberg.)*

Jan.	Uren	Windrigt	Wind kr.	Barom. bij 0°.	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen.
			N. Q						
3	2	zo.	3 0	756.29	41.9	+ 6.5	0.75	0	Bewolkt.
	10	zo.	2 5	56.27	36 5		71	0	Zw. bewolkt.
4	8	z	0.0	57.66	34.2		89	0	Betrokken.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 3 Januarij 1856.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . . 2 1/2	pCt.	62 11/16	62 7/8	62 7/8
dito dito 3	„	74	74 1/8	74 1/8
dito dito 4	„	92 1/8	92 1/4	92 1/4
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	100 1/8	100 1/4	100 1/8
Obligat. 1828 & 1829 5	„	99 1/2	99 5/8	99 1/2
Certificat. 1831 & 1833 5	„	80		
dito Adm. te Lond. 4	„	86 1/4		
Cert. van Assign. . . 6	„	57 3/8		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		140 1/4		
SPANJE.				
Obligatien 1 1/4	pCt.	20 15/16	21 1/8	21 1/8
dito 3	„	39 1/2		
Binnenl. Schuld . . . 3	„	34	34 1/8	34 1/8
Amortisable		7 3/16		
Bewijzen Coupons . . .		4 5/8		
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . . 5	„	63 7/16	63 5/8	63 5/8
Oblig. N. 5	„	73 1/2	73 9/16	74 9/16
dito dito La B. . . . 5	„	73 3/8	73 9/16	73 9/16
dito dito 2 1/2	„	32 7/16	32 3/4	32 3/4
BELGIE.				
Certific. bij *Rotschild* 2 1/2	pCt.	50 1/8		
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100. . 5	pCt.	97 1/2		
„ 1824, £ 200. . 5	„	96 7/8		
PORTUGAL.				
Obligatien 3	pCt.	41 3/4	42	42
dito uitgestelde		19 1/2		
AMERIKA.				
Mexico, Obl. 1851 £ 100 3	„	19 9/16	19 5/8	
Noord-Amerik. Am. Bank-act		1 5/8		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.